

Meststoffenleveranciers houden telers spiegel voor

‘Het is hoog tijd voor een zorgvuldige controle van de mestbakken’

Zonder voeding geen gewas, zonder gewas geen inkomen. Waarheden als een koe, dus de bemesting krijgt alle aandacht die het verdient. “Was het maar waar”, zegt bemestingsdeskundige Riny Westdijk. “Aan goede wil is geen gebrek, maar in de praktijk gaat er bij het aanmaken van mestbakken nog veel mis. De plant krijgt dan niet wat hij nodig heeft. Routinecontroles van apparatuur, procedures en werkwijzen brengen fouten snel aan licht.

Anders dan bij de algemene periodieke keuring van motorvoertuigen is er bij de voorgenomen ‘Mestbakken APK’ geen sprake van een wettelijke verplichting. Toch lijkt de term treffend gekozen. Volgens senior area salesmanager potplanten en perkgoed Riny Westdijk van meststoffenproducent ICL en salesmanager Cor Poppe van Benfried is er voldoende aanleiding voor het dringende advies om de werking van apparatuur en de gevolgde procedures en werkwijzen rond de watergift en bemesting periodiek te controleren, evalueren en aan te scherpen.

“Het aanmaken van voedingsoplossingen luistert nauw”, steekt Westdijk van wal. “Je

wilt immers dat de planten alle nutriënten in de juiste hoeveelheden en verhoudingen krijgen aangeleverd en dat het water de juiste zuurgraad heeft om alle nutriënten beschikbaar te houden voor opname door de plant. Om die reden werken we bij het aanmaken van voedingsoplossingen met gescheiden A- en B-bakken, volgens goed onderbouwde procedures. Doe je dat niet, dan kunnen er in de chemische soep die een voedingsoplossing nu eenmaal is, allerlei zaken misgaan.”

Neerslagreacties

De bekendste fout, die in iedere opleiding of cursus aan de orde komt, is het samenvoegen van meststoffen die elkaar niet verdragen en neerslagreacties aangaan wanneer zij in hoge concentraties bij elkaar in één oplossing zitten. Het is de voornaamste reden dat er van oudsher in twee gescheiden mestbakken wordt gewerkt om geconcentreerde voedingsoplossingen aan te maken. Wanneer deze oplossingen pas met elkaar in contact komen wanneer zij verdund zijn (meestal in de mengbak of de dagvoorraadsilo), is het risico doorgaans verminderd.

“Toch zie we ook in de A- en B-bakken zelf neergeslagen zouten op de bodem of

aan de wand zitten”, merkt Poppe op. “Je kunt ervan uit gaan dat er dan tijdens het vullen niet goed is opgelet. Weegfouten, onjuiste vulvolgorde, te koud water, onvoldoende beweging van het water, dode hoeken in de bak of een verkeerde zuurgraad; je hoeft er maar even naast te zitten of het gaat niet zoals je bedoelt. In veel gevallen wordt het niet eens opgemerkt, of pas na lange tijd. De consequentie is dan dat het gewas meerdere keren op rij voeding ontvangt van een verkeerde samenstelling.”

Handige checklist

Weet wat je doet en werk gedisciplineerd. Dat is de boodschap die Westdijk en Poppe telers mee willen geven. De mestbakken controle dient daarbij vooral als geheugensteun en handige checklist.

“De APK is uitgegroeid tot een volwaardige tool, die online toegankelijk is”, zegt de meststoffenexpert van ICL. “Op de vakbeurs HortiContact in Gorinchem wordt hij officieel gelanceerd. Dat doen we samen met onze wederverkopers, waarvan Benfried er één is. Het is een beknopt en overzichtelijk document, waarin de verschillende stappen en aandachtspunten door een van onze bemestingsadviseurs en de teler gezamenlijk worden ingevuld. In de hierop volgende rapportage reiken we het desbetreffende bedrijf concrete adviezen en praktische tips aan.” Je moet het zien als een combinatie van registratie, bewustwording en learning-on-the-job.”

Zorgvuldigheid troef

Zonder volledig te willen zijn, stippen de beide experts enkele rubrieken, procedures en aandachtspunten aan.

Poppe: “Houd de watertechnische ruimte opgeruimd en zorg dat de mestbakken schoon zijn en netjes blijven. Zichtbaar aanwezig residu, hardnekkig schuim op de oplossing en groene of bruine aanslag aan de wanden van mestbakken zijn nooit een goed teken. Zorg ook dat je weet welk water je geeft en hoe dat is samengesteld. Zet vervolgens op schrift hoe de mestbakken zijn samengesteld, welke meststoffen je daarvoor gebruikt en in



Ook tussen metingen door moeten de elektroden van pH-meters goed worden schoongespoeld. Gebruik daarvoor altijd demiwater.



Cor Poppe (links) en Riny Westdijk: “Aan goede wil is geen gebrek, maar in de praktijk gaat er bij het aanmaken van mestbakken nog veel mis. De plant krijgt dan niet wat hij nodig heeft.”

welke volgorde ze in de bakken gaan.” “Gooi niet alles zo snel mogelijk in de bak, maar zorg dat de meststoffen telkens de gelegenheid krijgen om op te lossen”, vult Westdijk aan. “Voor sommige componenten moet je echt even wachten. Voeg **ijzerchelaat** bijvoorbeeld niet toe voordat de A-bak voor 80% is gevuld en de pH is gemeten. Afhankelijk van het chelaat dient die tussen de 4 en 5,5 te liggen. Bij een hoge pH kun je eerst aanzuren

met salpeterzuur, maar doe dat altijd behoedzaam en stapsgewijs, blijf de vloeistof goed mengen en **blijf meten**. Wie vroeger op school scheikundepractica heeft gevolgd, weet dat je bij aanzuren of -logen het doel snel voorbij kunt schieten. En als je rood ijzer toepast, los dat dan eerst op in een emmer lauw water.”

Apparatuur en onderhoud

Een vaak onderschat aspect is het omgaan met losse meetapparatuur, zoals pH- en EC-meters. Hoe je deze cruciale instrumenten toepast, is meestal wel bekend. Met handelingen zoals ijken, tussentijds schoonspelen (na elke meting met demiwater) en tussentijdse bewaring (in de speciale bewaarvloeistof) worden de regels soms minder nauwgezet toegepast.

“Vergeet ook niet om op gezette tijden de filters te inspecteren, check de **gelijkloopregeling** op de unit en denk aan het periodieke onderhoud van de installatie en meetapparatuur”, kopt Poppe in.

Keep it simple

Beiden benadrukken de eenvoudige en logische opzet van de periodieke controle, die resulteert in concrete verbeterpunten en handige tips. “Keep it simple, maar doe het wel”, vat Poppe samen.

“Neem de rapportage desnoods eerst een keer door met de bemestingsadviseur en stel vragen als iets niet duidelijk is. Uiteindelijk zul je er als gebruiker een hoop plezier aan beleven. Je blijft bij de les, je weet weer waarom je de dingen moet doen zoals je geleerd hebt en je weet waaraan je af en toe **extra aandacht** moet schenken. Wanneer je er eenmaal mee werkt, zal het gewas er echt beter van worden.”



Hier is iets niet goed gegaan. Westdijk: “Zulke bakken zien we jammer genoeg veel te vaak.”

Samenvatting

Een meststoffenproducent biedt telers een handige tool met persoonlijke begeleiding om de gevolgde procedures en werkwijzen rond de watergift en bemesting periodiek te controleren, evalueren en aan te scherpen. Dat is geen overbodige luxe, want in de praktijk worden er bij het aanmaken van voedingsoplossingen veel kleine en grove fouten gemaakt. Hierdoor krijgt het gewas niet de voeding die de teler denkt te geven. De schadelijke gevolgen daarvan worden soms pas na lange tijd zichtbaar.